

# Når besøgsvenner indgår i en klinisk hverdag.

Erfaringer og udfordringer fra Palliativ  
Medicinsk afdeling, Bispebjerg  
Hospital.

# Spørgsmålet

- Kan og skal frivillige indgå som en ressource i en Hospitalsafdeling?

- Baggrund, organisering
- Erfaringer fra Palliativ Medicinsk Afdeling (PMA)
- Udfordringer for frivillig indsatsen i PMA

- Besøgsvenner i Palliativ Medicinsk Afdeling (PMA) siden 2004
- Fondslønnet projekt i 2½ år
- Det første projekt i H:S – regi, hvor der indgår frivillige
- På baggrund af evaluering i 2005 overgår projektet til drift i PMA i 2006
- I 2006 udvides besøgsven-ordningen på BBH til også at omfatte Geriatrisk og Reumatologisk klinik

# Betænkeligheder

Frivillige på danske syge huse er:

- 1) bekvemt dække over manglede politisk vilje til at uddanne tilstrækkeligt faglærte medarbejdere
- 2) fremmer indirekte effektivisering og fortrænger de 'skæve' medarbejdereksistenser – som kunne gøre en lignende indsats
- 3) frivilligt arbejde vil være en barriere for at udføre det faglært arbejde ordentligt, da patienter vil gå til frivillige med små og store bekymringer – som jo ikke har forpligtende forankring i en afdeling – i sidste ende vil dette ødelægge helhedssynet!

DSR Hovedstadens næstformand, Michael Juhl  
(SALUS nr. 4, 2003)

## WHO definition af palliativ indsats (2002)

Den palliative indsats fremmer livskvaliteten hos patienter og familier, som står over for de problemer, der er forbundet med livstruende sygdom, ved at forebygge og lindre lidelse gennem tidlig diagnosticering og umiddelbar vurdering og behandling af smerter og andre problemer af både fysisk, psykosocial og åndelig karakter.

# Elementer i den tværfaglige indsats i PMA

- at skabe tryghed, herunder sikre kommunikationen mellem hospitalet og primærsektor
- at stimulere til at leve aktivt længst muligt
- at sikre størst mulig symptomkontrol
- at bidrage til problemløsning af psykiske , eksistentielle og sociale behov, herunder sorgbearbejdning hos de efterladte.

Formålet med ordningen er at besøgsvenner kan bidrage til at skabe et større socialt virkefelt omkring patienter, og således sikre rum og kvalificeret tid til :

- At give patienter mulighed for at få flere personlige ønsker opfyldt
- At opfylde et behov for social kontakt og adspredelse hos patienter med et svagt netværk
- At give pårørende mulighed for aflastning, og derved frirum til opbygning af ressourcer



# Regler

- Besøgsvenner har ikke adgang til personlige og medicinske oplysninger
- Besøgsvenner må ikke påtage sig professionelle opgaver – herunder spl.faglige opgaver og terapeutisk samtale
- Besøgsvenner skal kende deres grænser og vide hvornår de skal henvise patient til personalet
- Besøgsvenner har tavshedspligt

# Besøgsvenners rolle

- Besøgsvenner kommer som 'sig selv'
- Patientkontakten er et frit rum, uden dagsorden, og med mere tid
- Almenmenneskeligt tilbud som IKKE kan forventes at blive tilbud af det professionelle plejepersonale
- Besøgsvennernes indsats er derfor et *supplement* til den professionelle indsats

# Betydning

## Social kontakt (pt. med svagt netværk)

”Når man bliver så gammel som jeg har man ikke rigtig nogen at snakke med mere. For dem man havde før de er væk, ikk! Nu er jeg temmelig gammel. Jeg er 88. Så det var rart at der kom nogen og snakkede med mig”

en patient

## Både uformelt samvær og fortrolighed

” Jeg synes det er alle de der uformelle samtaler jeg kan bruge dem [besøgsvennerne] til - men også til lidt mere forpligtende samtaler, hvis man kommer godt ind på livet på én af dem. Forpligtende, når vi kommer ind på livet og døden og alle de ting – som besøgsvennen heller ikke er bange for at tale om”

en patient

## Fri-rum fra sygerolle

Jeg har haft nogle længere samtaler med en patient om børneopdragelse – og det var ikke sådanne diskussioner hun havde med sine pårørende. Det var mere om ”hvordan har du det i dag”, ”hvad skal vi have med næste gang” – så jeg havde klart en fornemmelse af at det gjorde en forskel ikke at tale sygdom”

En besøgsven

## Bindeled til 'hverdagsliv'

”Vi har haft mange som har været glade for at besøgsvennerne kom og gik en tur med dem – Det giver dem en mulighed for at komme ud og se noget andet og føle sig som et menneske ikk’.... Det har haft stor værdi”

en sygeplejerske

# Vigtige udfordringer

- Fortsat at skabe klar struktur og klarhed om rollefordeling ml professionel og frivillig
- At professionelle kan se patienters gevinst ved besøgsvenners indsats
- At besøgsvenner føler sig som en del af afdelingen
- At skabe rum for gensidig og synlig anerkendelse mellem frivillig og professionel